

Pārskats par nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumiem 2023. gadā

Pamatojoties uz „Nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas likuma” 13. un 14. pantu Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk- LVGMC) apkopo informāciju par nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumiem. Saskaņā ar likuma prasībām nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumiem līdz katra gada 1. martam ir jāsniedz pārskats par darbības rezultātiem iepriekšējā gadā. Pārskatā ir jāiekļauj informācija, kas noteikta 2011. gada 22. februāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 135 „Noteikumi par nolietotu transportlīdzekļu pārstrādi un apstrādes uzņēmumiem noteiktajām vides prasībām”, kā arī pārskatam ir jāpievieno šādi dokumenti:

1. izsniegto nolietotu transportlīdzekļu likvidācijas sertifikātu uzskaites veidlapu (1.pielikums);
2. nolietotu transportlīdzekļu savākšanas un apstrādes uzskaitē nepieciešamo datu kopsavilkuma veidlapu (2.pielikums);
3. nolietotu transportlīdzekļu demontāžas, otrreizējās izmantošanas vai pārstrādes procesā iegūto materiālu un atkritumu uzskaites veidlapu (3.pielikums);
4. nolietotu transportlīdzekļu sasmalcināšanas procesā iegūto materiālu uzskaites veidlapu (4.pielikums), ja nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmums veic smalcināšanas darbības, arī izmantojot smalcinātāju (iekārta nolietotu transportlīdzekļu sasmalcināšanai vai sadalīšanai, kā arī atkārtotai izmantošanai paredzētu gatavu metāllūžņu iegūšanai).

Nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumiem ir nepieciešama vismaz B kategorijas atļauja piesārņojošo darbību veikšanai. Piesārņojošās darbības atļaujas tiek izsniegtas atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumiem Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”.

Dati par 2023. gadā veiktajām darbībām ar nolietotiem transportlīdzekļiem tika saņemti no 20 apstrādes uzņēmumiem. SIA “Auto pārstrāde” iesniedz datus arī par nolietoto transportlīdzekļu savākšanas punktiem, ar kuriem sadarbojas, un kuriem katram atsevišķi ir izsniegta B kategorijas atļauja. Mainīgais uzņēmumu daudzums, kas iesniedz pārskatus, ir saistāms ar to, ka ne visi uzņēmumi, kas saņēmuši B kategorijas atļauju un nodarbojas ar nolietoto transportlīdzekļu izjaukšanu, to dara regulāri, un līdz ar to iespējams pārskatus neiesniedz katru gadu. Atsevišķi uzņēmumi pārskatus par veikto darbību iespējams neiesniedz vispār. Daudzos gadījumos iesniegtie dati ir ļoti nepilnīgi un neatbilst Ministru kabineta noteikumu Nr. 135 prasībām. Ja iesniegtajā pārskatā, nav norādīta nolietoto transportlīdzekļu masa, tiek pieņemts, ka vienas vienības masa ir 0,9 tonnas. Tomēr lielākie nolietotu transportlīdzekļu apstrādātāji ir iesnieguši kvalitatīvus pārskatus, kas ļauj kopumā datus uzskatīt par pietiekami ticamiem. Uzņēmumu iesniegto datu un informācijas apkopojums sniegts 1., 2. un 3. tabulā.

1. tabula

Nolietoto transportlīdzekļu savākšanas un apstrādes uzskaites kopsavilkums 2023. gadā.

Nr. p.k.	Savākšanas veids	Neapstrādāto transportlīdzekļu uzkrājums gada sākumā		Gada laikā savāktie transportlīdzekļi		Gada laikā apstrādātie transportlīdzekļi		Neapstrādāto transportlīdzekļu atlikums gada beigās	
		gab.	masa (t)	gab.	masa (t)	gab.	masa (t)	gab.	masa (t)
1.	No īpašniekiem savāktie	383	736.67	14299	14317.10	12181	12224.31	403	698.62
2.	No pašvaldībām savāktie (atmestie)	0	0	10	13.91	10	13.91	0	0
3.	No ražotāja savāktie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kopā:	383	736.67	14309	14331.01	12191	12238.22	403	698.62

2. tabula

Nolietotu transportlīdzekļu sasmalcināšanas procesā iegūto materiālu daudzums 2023. gadā (t)

Materiāli	Uzkrāti gada sākumā	Gada laikā sasmalcināšanas procesā iegūtie materiāli	Otrreiz pārstrādāti	Izmantoti enerģijas iegūšanai	Sasmalcināto materiālu reģenerācijas kopapjoms	Eksportēti	Apglabāti	Uzkrāti gada beigās
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dzelzs lūžņi (tērauds)	0.798	5083	4575.41	0	0	0	0	508.38
Krāsaino metālu materiāli	0	0	0	0	0	0	0	0
Sasmalcināšanas vieglā frakcija	267.53	240.77	0	0	0	0	0	26.75
Citi	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopā:	268.328	5323.77	4575.41	0	0	0	0	535.13

3. tabula

Demontāžas, otrreizējās izmantošanas vai otrreizējās pārstrādes procesā iegūto materiālu un atkritumu daudzums 2023. gadā (t)

	Uzkrāts gada sākumā	Gada laikā iegūtais materiālu vai detaļu daudzums	Otrreizējā izmantošana	Sasmalcināts vai nodots sasmalcināšanai*	Otrreizējā pārstrāde**	Enerģijas atjauno- šana**	Apglabāts**	Eksportēts otreizējai pārstrādei	Eksportēts reģenerācijai	Eksportēts apglabāšanai	Uzkrāts gada beigās
Akumulatori	12.257	36.7252	4.972	14.533	12.786	0	0	10.227	0	0	6.471
Šķidrums (izņemot degvielu)	6.603	14.528	0.562	0	8.979	8.992	0	0	0	0	2.592
Eļļas filtri	0.5067	3.1813	0.851	0.32	0.194	0	0	0.07	0	0	0.6275
Citi materiāli (izņemot degvielu), kas rodas kaitīgo vielu iznīcināšanas procesā	0.212	2.411	0.905	0.91	0.58	0.137	0	0	0	0	0.091
Katalizatori	0.244	1.607	1.227	0.133	0.211	0	0	0.242	0	0	0.527
Metāla detaļas (ieskaitot vrakus, kas sagatavoti sasmalcināšanai)	168.122	8468.471	8.882	6770.742	963.142	0	0	29.486	0	0	864.36
Krāsaino metālu detaļas	54.647	80.4292	5.323	12.599	24.243	0	0	3.979	0	0	84.647
Riepas	25.213	80.565	12.662	34.911	34.064	0	0	1.462	0	0	22.676
Liela izmēra plastmasas detaļas	5.83	48.451	12.147	12.332	5.338	0	0.33	19.28	0	0	4.874
Stikls	4.764	43.404	4.473	5.775	32.324	0	0	0	0	0	5.604
Citi materiāli, kas rodas demontāžas procesā	6.88	20.628	6.988	0	3.15	0	10.63	0	0	0	6.75
Kopā:	285.28	8800.40	58.99	6852.26	1085.01	20.30	10.96	64.75	0	0	999.22

Pārskatu sagatavoja:

LVGMC

Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa

Vladislavs Beļskis

vladislavs.belskis@lvgmc.lv

tel. +371 67770025